

Český a slovenský exilový skauting v Evropě
v Európe

Czech and Slovak Exile Scouting in Europe
Tchèque et slovaque exil scoutisme à l' Europe
Tschechische und slowakische Exil-Pfadfinderschaft in Europa
Tsjechische en Slowaakse exil scouting in Europa

Evropská rada

European Council - Conseil européen - Europarat - Raad van Europa
Toihuis 2022
6537 LW Nijmegen
NEDERLAND

Poradní svitek č. 69

Prosinec 1996

Milé sestry, milí bratři
a ostatní příslušníci naší
skautské rodiny !

Protože na naši říjnovou
výzvu došlo několik přís-
pěvků, dostáváte po více
než roční přestávce tento
Svitek.

Nejprve ale k největší chy-
stané události příštího roku:

FÉNIX 97

Tak se nazývá mezinárodní tábor
pro skautky a skauty z obnovených organizací ze střední a východ-
ní Evropy. Počítá se samozřejmě i s účastí delegací skautů jiných
zemí. Akce navazuje na Tábory Slovanských skautů v Praze v roce
1931 a proběhne v týdnu 22.- 29. června 1997 v pražské Šárce.
Organizátoři pevně počítají s naší účastí. Velice by uvítali,
kdybychom mohli přivést i nějaké děti (včetně již odrostlých ro-
verů). Existuje možnost získat z fondu pro styk s krajany v za-
hraničí určitou podporu, ale k tomu je třeba znát (alespoň při-
bližně) počet těchto účastníků. Proto vás žádáme: dejte nám co
nejrychleji vědět, chcete-li se tábora zúčastnit a v jakém počtu.
V lednu se již musí podat žádost o příspěvek.
Účastnický poplatek byl stanoven na 500 Kč (nebo 30 DM) a zahr-
nuje poplatky za táboření, aktivity, výlet a odznak Fénix 97.

So Slovenským skautingom máme podobné styky, kde je ale situácia trochu zamotanejšia než v Čechách. Tam v samotnom náčelníctve od počiatku "sedeli" bývalí likvidátori skautingu dokonca s rádom Strieborného vlka. Náčelník Ing. Marian Schmidt je skúpy na korešpondenciu s nami, ako starosta Junáka br. Dr. J. Navrátil. A tak veľmi srdečné skautské styky máme s br. miestonáčelníkom Petrom Janotom z Bratislavy a s jeho otcom Ing. Igorom Janotom, ktorí svedomito opatrujú v Bratislave vo zvláštnej knižnici naše poslané archívárie. Náčelníctvo v Žiline konzervatívne zamerané SKAUTSKÉ ZVESTI vydáva. Odtiaľ sa dozvedáme o chaotických pomeroch tam, ktoré debatnými článkami komentuje orgán Bratislavskej skautskej rady MÉDIUM. Časopis robia starší skauti, ktorí sa nimi len nedávno stali a ktorí demokraciu tiež predtým nepoznali, prejedli sa jej a teraz si nesprávne doslova vysvetľujú Masarykovu tézu o demokracii a diskúzii. Siedmy zákon v oddieloch chcú nahradiť väčšinovým hlasovaním a tým diskreditujú skautskú dobrovoľnú poslušnosť. Ostatne aj pražský SKAUTING máva podobné debatné tendencie a preto aj odporúča čitateľom MÉDIUM. Žiadalo by sa im povedať, že my sme kedysi v oddieloch menej debatovali, ale zato viac sme deti učili skautský zákon, značky, uzly, orientáciu a iné skautské disciplíny a skladali skautské skúšky a odborky. "Iný kraj-iné mravy", poznamenáva náš brat Vlk, ktorý má podobné skúsenosti v styku s nimi. Nezdá sa vám, že nám je nejako nepochopiteľná staronová mentalita ľudí a žiaľ aj skautov v týchto "nových republikách"? Možno príčinou je náš skautský konzervativizmus, dlhodobá odtrhnutosť od ich dianí a nemalou mierou aj geografická vzdialenosť a prostredia, v ktorých teraz žijeme. Pravda aj s našimi prežitými rokami a vekom treba počítať pri vzťahoch!

Kvôli skautským dejinám sme v príjemnom styku so skautským historikom Ing. arch. Štefanom Androvičom, ktorý vo svojich listoch kriticky komentuje tamojšie pomery. Nakoľko sa mnohí k tomu nedostanete a možno vás bude zaujímať, a tak citujeme niektoré jeho pozorovania doslovne:

"Český Junák už bol prijatý do WOSM, slovenský skauting ešte nie! Bez predmetnej diskúzie v rámci ktorej možno vysvetliť prečo sa tak stalo, čo tiež možno chápať ako úplný krach zahraničných skaušských aktivít terajšieho skautského vedenia. Bolševici vyššie 40 rokov sa usilovali vymazať skauting s dušou a myslenia ľudí. Nepodarilo sa im to celkom, aj keď deformácie narobili aj medzi skautami veľa škôd. Terajšia skautská morálka a súdržnosť je však tak dezorientovaná, že sa sám vari právom obávam, že zle pripravený Snem v januári budúceho roku neprinesie žiadne dobré výsledky a naopak môže zle dopadnúť. Tzv. abdikačná "epidemia", ktorá teraz zavládla, môže vytvoriť situáciu, že ten "slovenský" skauting na Slovensku sa celkom rozsype a trónfy získa maďarský! Do WOMS sa takto nikdy nedostane a potom aká korporácia skautov bude vo WOMS zastupovať Slovensko? Maďarskí skauti? Obávam sa, že takto vytvorená situácia môže spôsobiť kolaps dnešnému Slovenskému skautingu, ak nie aj celej skautskej myšlienke na Slovensku. Nie všetko, čo sa tu totiž dnes vykonáva na tzv. skautskej platforme, je skutočne skautské!"

Trochu dlhšie, než som chcel, takto som vám opísal styky ER a moje. Možno vás to zaujme pre zamyslenie sa nad nami ako EPK a nad účelom našej akejsi poloexistencie v zahraničí či ešte v duševnom exile. Možno skúsenosti niektorých vás sú pozitívnejšie a optimistickejšie, aj keď nie všeobecne, ale podľa osobných stykov.

Ja osobne sa nejako zas ešte cítim v exile v cudzom svete i "doma" a so smutným vzdychom ďakujem Hospodinu, že som tu kde som. Požehnané a radostné Vianoce, ako aj nekalený nový rok Vám želá

C i p a

O stravu, dopravu a pobyt se musí každý postarat sám. Zatím není jasné, jak bychom byli ubytováni my - skauti spí normálně ve stanech a vaří si sami (ohniště nejsou povolena). To se ale nějak vytríbí. Plánují se např. zvláštní tábořiště pro oldskauty a rodinné příslušníky.

* * * * *

Nyní k naší činnosti - nejprve evropská rada.

Jsme neustále spojeni - písemně i osobně - s ústředím v Praze (a Cipa se Slovenskem). Cipa o tom napsal dvoustránkový dopis, který najdete dále v nezkrácené podobě. Samozřejmě musíme řešit i řadu problémů. Jedním z nich jsou "medajle". Snad si ještě vzpomenete, jak na Jitřence byly předávány Medaile díků (vlastně jen příslušné diplomy). Výběr vyznamenaných vypadal dost namátkově, dodnes nevíme, jaká vlastně byla kritéria. Teď by se měly dávat další řady (na Fénixu). Komu, za co, atd.? Cipa vyjádřil v dopise Ivě Mackové své (a mnohých jiných) stanovisko lapidárně takto:

"Alebo všetci z EPK, okrem tých čo už boli vyznamenaní, alebo nikto viac!"

S medajlemi jsme měli ještě jeden problém. Do Prahy byl doručen návrh na vyznamenání těchto činovníků: Pavlovec Radko, Pavlovec Ludmila, D. I. Pavlovec Václav, Hájek Sylva, Hájek Sabina a Rudi Vladan. Dopis přišel z Vídně na našem formuláři, navrhovatelem je D.I. Radko Pavlovec. Naše stanovisko k tomu je, že jednak to nevyšlo od nás, jednak nemůžeme ke jmenovaným nic sdělit.

* * * * *

Na zbytek stránky Cookie, neb byl velice stručný.

Udržuje styky s: Maják, Poděbrady, Hronov, Tábor, Hradec Králové, Odd. Velená Fanderlika. Účastní se táborů pro oddíly z ČR a nováčky ve Švýcarsku (v záběhu). Každoroční srazy Vodní pětky. Podílí se na vydávání Tamtamu. Část materiálu předal historikům z Palackého univerzity v Olomouci, kteří zpracovávají exil. Své materiály předá až po dokončení Dějin, na nichž pracuje. Sleduje Oddílový zpravodaj oddílu Sv. Jiří, což pro potřebu odd. stačí.

* * * * *

Teď tedy "Originál Cipa":

Neviem kto z nás, po štátno-právnych zmenách, mal aké predstavy o našich stykoch po obnovení skautingu "doma" s tamojšími organizáciami, ale zdá sa, že sme si to trochu zidealizovali ako sme boli zvyklí si tu v cudzine všetko idealizovať. Bolo to všetko pochopiteľné, lebo ako nás prekvapili náhle politické zmeny, niekedy s divnými názorami k exulantom, - tak aj rýchly vyvoj skautingu tam. Všetko to začalo bežať tak spontánne a mohutne, že sme my tu ani nestačili sledovať tamojšie diania z našej žabej perspektívy.

Na počiatku, okrem oficiálnych účastí na Snemoch sme začali skôr osobne nadväzovať styky s pretrhanými niťami minulosti. Spôčiatku bol tam o nás záujem, o našu prácu v exile, ale najmä akýsi hlad po našej literatúre, časopisy, odznaky a pod. ako exotikum - ale tieto veci sa rýchlo strácali v súkromných zbierkach skautských zberateľov. Keď sme to zistili, tak sme sa usilovali nájsť tam vhodné a bezpečné miesto, odkiaľ by slúžili viacerým záujemcom a tvorili základ pre štúdium našej exilovej činnosti. Ako viete, podarilo sa nám to a poslali sme hromadu balíkov do Prahy do Ústredného skautského archívu, br. Windymu a Slovenskému skautingu br. Rubešovi a Janotovi. Pripravujeme poslať ďalšie naše archívárie Špemdlíkovcami a inými členami EPK, ktorí ešte niečo majú. Záujem tam všade ešte do nedávno bol veľký, ale naraz sme znepokojení poslednými správami, že archív v Prahe musí urobiť miesto pre iné dôležité odvetvia činnosti Junáka. Už nie je našou vecou kde sa to všetko podeje - my sme svoje urobili - dúfame však, naše dlho opatrované archívárie neskončia niekde v skladoch, nikomu neprístupných. Chceme aj to chápať, že súčasnosť má prioritu pred dejinami, ale chceme, aby naše city boli tiež pochopené ako vážne obavy!

Vyšeuvedené otázky sa tiež stanú súčasťou našej úradnej čulej korešpondencie s Ústrednou radou Junáka a predmetom tém pri vzájomnej výmene dopisov. S ÚR máme vlastne úradnú korešpondenciu so sestrou miestostarostkou Ivou Mackovou, ktorá plne rešpektuje našu ešte viacmenej pochybnú existenciu.

Okrem tohoto styku sa mnohí z vás zastavia, podľa našich informácií, u nej alebo u iných, aby osožne vysvetľovali čo všetko korešpondencia neobsiahne. Inak sa zdá, že okrem "metalománie" sporejnej s návrhmi na rôzne vyznamenania pre členov i nečlenov EPK, niet nejakých významnejších tém korešpondencie, na našu ľutosť. V poslednom čase sa vynorila otázka našej účasti na FÉNIXE, akéhosi slovanského jamboree v Prahe v júni budúceho roku. Tu sa nám treba zamyslieť ako sa chceme na túto udalosť organizovať, keby sme tam išli! Možno by sme mali našu účasť, ako to bolo na Jitřenke, nejakako nazvať našou terminológiou - Exiloree či Velesedenie, či pod.??

Inak namiesto s veľmi pracovne zaujatým br. Windym z USA, korešpondujeme veľmi husto/ale s jeho vedomím/ s br. Ing. Josefom Cihlářom-Pepom, podpredsedom Historickéj komisie. Okrem bežných spoločných problémov, vysvetľujeme si rôzne dejinné vzťahy na súčasnosť. Má vreľý vzťah k nám a k našej minulosti i súčasnosti.

Patrí sa spomenúť s. Annu Velichovú-Idu so Starého Plzenca, veľmi plodnú spisovateľku s krásnymi článkami o nás v Skautingu a inde, ktorá vždy má na nás nejaké aktuálne otázky a témy.

O činnosti Junáka v Prahe sme vlastne aktuálne informovaní časopisom "SKAUTING", ktorý je skvele redigovaný s. Michalou Rocmanovou-Káčou, s úradnou prílohou ÚR "Junák hlásí" robenou br. Windym. Do detských čias nás vracia časopis "Skaut-Junák".

Je nám čo obdivovať túto činnosť, keď sa dozvedáme, že tam ešte stále straší PIONIER so svojími tohtoročnými 758 táborami za účasti 35.000 detí. Toto je nad naše exilové chápanie, keď pritom v dennej tlači čítame kritické články a la "Komunizmus není trestný!"

Br. Ing. J. Švábenskému sme do Brna poslali unikátne fotografie a výstrižky o br. Velenovi a pošlene ešte jeho rukopisy.

Treba spomenúť br. Ing. Mirka Janečka, ktorý vo svojich Kanadských listoch má zvláštnu rubriku skautskú s miestnym zameraním. On uverejnil aj tú správu o Pionieru s tým, že minister školstva im dal 7 mil. Kč na činnosť!

Jestřáb, plný energie, zaslal několik svých návrhů na odznak k Fénixu. Byl by rád, kdybyste mu dali vědět, který se vám nejvíce zamlouvá.

Jinak se stýká se svou bývalou jednotkou v Praze 10 a "podporuje je jak může". Je členem oddílu Veleno Fanderlika v Hradci Králové a aktivní činnost vyvíjí v Klubu sběratelů při vedení Junáka v Praze a na Slovensku ("styky jsou prima"). Sleduje asi 6 různých časopisů, co vycházejí na území bývalého Československa. Navrhuje, že by se na Fénixu mohla oficiálně ukončit činnost naší organizace. Co běží (např. oddíl Sv. Jiří) může běžet dál, protože to "stejně koordinuje vůdce oddílu a Evropské vedení nezasahuje".

* * * * *

Z Bavorska se ozval Cipovi Ivo Poláček:

- Oddíl se před šesti lety rozpadl a jen zcela ojediněle jeli někteří členové párkrát na tábor do Česka. O osudu většiny nemám zpráv.
- Někteří činovníci jsou - rovněž ojediněle - v přátelském kontaktu. Jejich setkání lze ale sotva nazvat skautskou činností.
- Pokud vím, jeden můj vrstevník se každý měsíc schází se svými skautskými bratry v Česku, s nimiž byl v mládí v oddíle, a chodí s nimi na jejich akce. Já jsem v osobním nebo písemném kontaktu s několika skautskými vůdci v Česku. Dodávám jim odvalu, když mají problémy s vedením, a mladší se upřímně zajímají o naše zážitky a zkušenosti.
- Oddílový inventář jsme již dávno rozdali. O zbylé součástky má zájem ústřední archiv v Praze, ale patrně proto, že neví, oč přesně jde. Tuto otázku vyřešíme zčásti letos na podzim, zčásti zjara příštího roku. Podarovaný slíbil, že sepíše seznam převzatých věcí a dá Ti jej k dispozici. Ještě pořád máme uloženo poměrně dost peněz z oddílové pokladny a nevíme, jak jich účelně využít. Myslíme si však, že by nebylo dobré je prostě v hoto-
vosti dát nějakému oddílu v Česku.
- Skautské časopisy už, pokud vím, nikdo pravidelně neodbírá. Ani o činnosti dalších skautů zde na Západě nevíme.

* * * * *

Hezký dopis poslal další "Bavorák" - Balú. Alespoň kousek z jeho zamyšlení.

Čerpáme z minulosti síly, které potřebujeme na další přežití a zvláště pak z chvil, kde naše osobička hrála (dle našeho mínění) významnou úlohu. Viz k tomu t.zv. "legionářský syndrom" (... když jsme tenkrát na Piávě ...). Trochu si fandím, když tvrdím: Dokud si to dokážeme uvědomit, tak to s námi ještě není tak zlé, jakmile ale povýšíme vlastní osobní měřítka, která mají své kořeny v minulosti, na úroveň všeobecně platného pravidla, jehož dodržování požadujeme ode všech - především mladších - tak docela jistě ztratíme důvěru právě těchto a dříve nebo později se staneme komickými figurkami, nad nimiž mladí jen mávnou rukou. Jediné pravidlo, které dokážu akceptovat jako "nadčasové" by mohlo znít "neubližíš bližnímu svému", ale jak se způsob a obsah tohoto "ubližení" může vývojem měnit - třeba i ve svůj opak - to už se vymyká člověčí předvídatosti.

Jinak Balú spolupracuje občas s oddílem Sv. Jiří. Jeho dvě dcery (Veverka a Klíště) sestále scházejí s bývalou skautskou partou a jezdí často na místo, kde měli v Rakousku poslední letní tábor.

... *Lidské vztahy, které přetrvaly, by vůbec nevznikly, kdyby se ve skautském oddíle nebyli sešli lidé podobného založení. A snad jsme je taky trochu vychovali k tomu mít oči a srdce otevřená pro věci, které si to zaslouhují.*

Z pěti jeho vnučat chodí dvě do DPSG a tak se Balú naskýtá další pole působnosti.

* * * * *

Co dělají zbytky oddílu Velena Fanderlika? Lída, Obé, Eliška a Libor jsou registrováni u oddílů v Praze a Terezíně. Kromě osobních styků spočívá jejich činnost hlavně v účasti na Intercampech, kde zajišťují kontakty za českou stranu (v service-teamu). Lída se zúčastnila odhalení pamětní desky Velenu Fanderlikovi v Brně, kde také promluvila za naši organizaci.

* * * * *

U "Špendlíků" je stále hlavní téma archiv. Počítají s tím, že by ho někdy na jaře mohli dokončit a předat do Prahy. Pokud tedy někdo ještě něco máte, co by tam mohlo přijít, pošlete to co nejdříve do Pfungstadtu (Tel. 06157-990720, Fax 06157-990719). Jinak mají styky s jedním skautským oddílem v Čechách, na jejichž tábor vzali dokonce nějaké piloty z Dánska. Dotaz a prosba:

Nemá někdo přebytečné Tee-pee, které by mohl tomuto oddílu věnovat?

* * * * *

Jirka Kopic, zvaný Padre, je činný jako "za starých zlatých časů". Stále vydává Oddílový zpravodaj (s nekonečným seriálem "Máte rádi pejska?") a o své činnosti píše:

Oddíl Sv. Jiří v Mnichově má pravidelné schůzky jednou za měsíc, někdy i vícekrát, podle toho jak mám čas těch 300 km zvládnout. Před dvěma lety nastal přesun generací, takže nyní má oddíl jen Vlčata a Světlušky a k tomu tři skauty. Celkem je nás 16. Mohu jen po-

chválit rodiče za dobrou spolupráci, protože děti pravidelně posílají na schůzky nebo je přivázejí. Do oddílu hlásí rodiče další děti, zatím předškolního věku - Šotky. Registrováni jsme v Praze 8 ve středisku Radost bez jakýchkoliv komplikací. Protože nemohu dělat stanový tábor, jezdí děti do domu pro mládež ve Sv. Martině v Jižních Tyrolích. Zde je kádr oddílu se mnou během roku pět týdnů, od zimních, přes velikonoční, svatodušní a letní prázdniny. Jestliže mi to zdraví dovolí a budou přicházet nové děti, pak budu ve skautské činnosti pokračovat dále.

Měli-li jsme dříve čas sejít se jednou za dva roky na Velesezení, snad by se opět našel čas a mohli bychom se sejít. Chce to jen o jednu jízdu do Čech méně.

* * * * *

Jako poslední přichází na řadu skautská rodina ze Zollikofen - Mára a Vlk. Mára to vzala opravdu důkladně "úředně":

Týká-li se i členů EPK, jsem v písemném a občasném osobním styku s Cipou, Janaš a Špendlíky a Lídou.

Jsem v telefonickém a osobním styku s Cookiem, Jestřábem a Vlaštovkou. Účastním se Poradní skály švýcarské oblasti.

Při návštěvě Prahy navštěvuji čestnou náčelní DK sestru Vlastu Mackovou. Dále organizuji a navštěvuji schůzky oldskautek 2.D.Praha (můj mateřský oddíl). Totéž s oldskautkami 52.D.Praha-Spořilov (oddíl, který jsem vedla po válce). Jsem v pravidelném styku se střediskem Dvojka, hlavně se střediskovým vedoucím Ing Milanem Žaloudkem. Tomuto středisku jsme předali se svolením oblasti táborový inventář oddílu Bern (stany, celty, nádobí). Dívčí Dvojce jsem předala naše příručky, sk.dopisní papír a pohlednice, finanční podporu na zakoupení kamen do klubovny (peníze sesbírané na schůzce oldskautek 2.D.Praha).

Na Vienně 90 jsem se seznámila se skautkami z Nové Paky. Jsem dosud v písemném a osobním styku s Miluší Zívrovou (sk.jméno Mára, oblastní vedoucí) a její dcerou Miluší Ponikelskou (vedoucí dívčího oddílu a instruktorka rukodělných prací pro LŠ). Odevzdala jsem: svázaný dívčí sk.poválečný časopis Skautka, naše slibové odznaky světlušek jako odměnu pro vzorné světlušky, odznaky odborky kuchaře, kterou splnila děvčata na Vienně. Dále dopisní sk.papír a pohlednice a švýcarskou příručku "Für dich Pfadfinderin".

Po podzimním táboře švýcarské oblasti v jižních Čechách jsem v písemném a osobním styku s tábořskými oldskauty.

Jsem v osobním občasném styku s bratrem Windym.

Jsem v telefonickém a osobním styku s Baghírou (středisko Aquila Aarberg)

Všem, s kterými jsem se poznala, jsem odevzdala naši uhlíkovou štafetu, která sahá až k první LŠ v Gillwelu.

Moje zkušenosti se styky v Čechách jsou velmi dobré a přinášejí mi mnoho radosti. Nevím, dá-li se toto označit jako vyvíjení aktivní skautské činnosti.

Odebíráme jen TAM-TAM a Zpravodaj. Občas dostaneme nějaké časopisy od Cookieho. Poslední Skauting věnovaný bratru Svojsíkovi se mi velmi líbil.

A Vlk? Z jeho poznámek na kartičkách se dá vyčíst asi toto. Udržuje písemný styk s Oldskauty v Žilině (byli spolu v oddíle či družině). Poslal fotky z Jamboree náčelníkovi Slovenského skautingu *"... ale taký náčelník sa nemôže znížiť pre odpoveď exilovému skautovi (alebo má nedostatky vo výchove pokiaľ ide o slušnosť)"*.

Špatné zkušenosti udělal s jedním oddílem z Bošian. Po zájezdu do Francie jim Vlk zajistil nocleh a stravu (40 lidí!), načež to odřekli a ani mu nedali vědět. Jak sám říká - iný kraj, iné mravy.

* * * * *

Co nás zaujalo v domácím tisku.

Především bychom chtěli upozornit na Jestřábův článek v časopise Čin 1/96 "Tenkrát v Čechách". Popisuje tam málo známý pokus o legální obnovení Junáka v roce 1964.

Fundovaný článek o skautské exilové literatuře publikovali Ida a Windy v časopise Skauting (ročník 34, č. 8-9). Na jedné stránce se jim podařilo zmínit se snad o všem, co zde vyšlo!

V Čechách byly vydány dvě publikace o exilové literatuře. První je Katalog knih českého exilu 1948-1994 (Jiří Gruntorád, Primus, Praha 1995). Na 396 stranách je 311 signatur z 11000 exilových a samizdatových knih, časopisů, novin, letáků a audiovizuálních záznamů.

* Další publikací je České krajanské a exilové noviny a časopisy po roce 1945 (Michal Přibáň, Centrum pro čsl. exilová studia, Olomouc 1995).

Konečně je někde zachyceno i to, co jsme vydávali my tady. Malé nepřesnosti kolem oddílových časopisů jsou pochopitelné a budou odstraněny.

O Skautedu se zmiňuje i připravovaná monografie Aleše Zacha o exilových nakladatelstvích.

V časopise Skaut-Junák vycházel seriál "Cestou k pramenům". Jeho 24. pokračování bylo věnováno exilovému skautingu (včetně obrázku smějícího se Cipy).

.

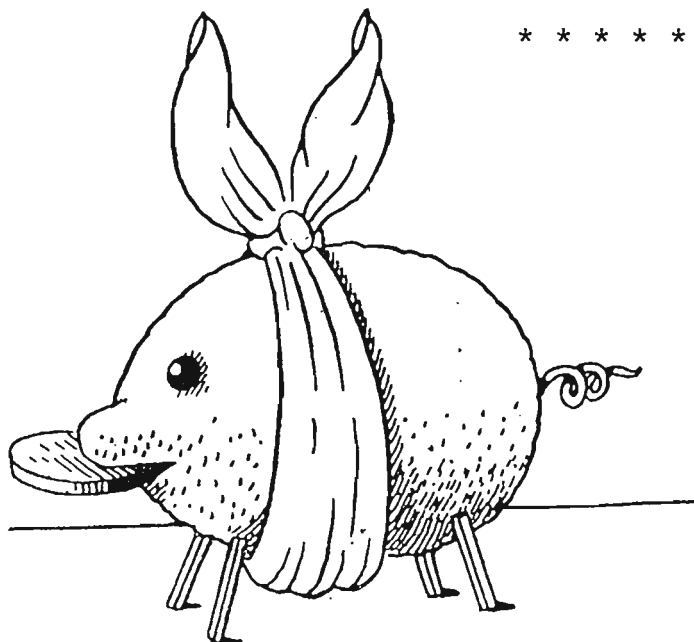
Československé středisko VAVÉHA vydalo nástěnný kalendář SKAUTSKÝ ROK 1997 (s rytinami Akad. malíře Ladislava Ruska). Stojí 40 Kč a lze ho objednat v TDC Junáka, Senovážné nám. 24, 116 47, Praha 1. Potíže by ale mohly nastat se zasláním, protože kalendář má rozměry 33x40 cm !

.

Junák - Svaz skautů a skautek byl přijat do Světové organizace jako 141. člen. I když roku 1990 byla Federace Český a slovenský skauting již přijata, muselo se po rozdělení Československa žádat pro každou novou organizaci znova.

* * * * *

Dospěli jsme na konec poslední stránky a zároveň skoro na konec roku. Evropská rada přeje vám všem radostné a spokojené Vánoce jakož co nejvíce štěstí a úspěchů v novém roce.